

Raadsvoorstel

Onderwerp: Uitwerking kaders begraafbeleid en beheerverordening begraafplaatsen

Datum: 08 april 2020

Agendapunt: 7

Behandeling: besluitvormend

Portefeuille-

houder(s): Wethouder Blok

Steller: Klaas Schuurman k.schuurman@hethogeland.nl

Zaaknummer: Z.HHL.015117

1. Samenvatting

De door de raad vastgestelde kaders voor begraafbeleid zijn verder uitgewerkt. Het resulteert in een nieuwe beheerverordening en scenario's voor de wijze waarop kosten kunnen worden toegerekend en een voorstel voor berekenen van tarieven.

Veel kaders zijn onderdeel geworden van de voorliggende beheerverordening. Aanvullend stellen we voor een uitvoeringsplan te maken voor vervolgstappen om voldoende begraafcapaciteit te houden. Kaartmateriaal wordt zo spoedig mogelijk aangevuld en geschikt gemaakt voor de koppeling aan digitale administratieve gegevens.

Kostendekkendheid varieert per scenario: 78 tot 86%. Het blijkt lastig om op basis van huidige kosten per product tarieven te benoemen, daarom is een scenario op basis van gemiddelden van de voormalige gemeenten opgenomen, dit leidt tot tarieven die niet uit de toon vallen.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

1. De nadere uitwerking kaders begraafbeleid vast te stellen als basis voor begraafbeleid.
2. De 'Beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen 2020' vast te stellen.
3. De gemiddelde tarieven van de voormalige gemeenten te gebruiken als basis voor een nieuwe verordening lijkbezorgingsrechten.
4. Voor het aanvullen en implementeren van digitaal kaartmateriaal € 40.000,-- beschikbaar te stellen en dit bedrag te dekken door een eenmalige onttrekking aan de reserve onderhoud begraafplaatsen.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

Op verzoek van de raad is het beleidsplan in fases aangeboden. Met dit voorstel komen we in de afrondende fase waarin de kaders verder zijn uitgewerkt. Het resulteert in een beheerverordening, scenario's voor het toerekenen van kosten en voorstellen voor nieuwe tarieven. Voor het laatste volgt separaat een voorstel als onderdeel van een verordening lijkbezorgingsrechten.

3.2 Bevoegdheid raad

De raad heeft kaders vastgesteld voor begraafbeleid. De kaders zijn uitgewerkt en zijn uitgewerkt in de concept beheerverordening waarover de raad beslist. Als raad beslist u ook over de verordening lijkbezorgingsrechten waarvoor de basis middels dit voorstel bepaald wordt.

3.3 Wettelijk of beleidskader

De Wet op de lijkbezorging geeft aan dat een gemeente zelf, of samen met andere gemeenten, een begraafplaats moet hebben. De lokale regelgeving is grotendeels opgenomen in een beheerverordening.

3.4 Historische context

Op 1 januari 2019 is gemeente Het Hogeland ontstaan. De voormalige gemeenten gingen verschillend om met het thema begraven en begraafplaatsen.

4. Beoogd resultaat (of effect)

Het uiteindelijke doel is het harmoniseren van het beleid van de voormalige gemeenten. De ongelijkheid van regelingen is opgeheven.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

Aangezien de raad eerder kaders heeft vastgesteld volstaan we hier met het verwijzen naar de besluitvorming daarover. De achtergronden, inventarisatie en analyse, zijn in de bijlage ('Begraafbeleid 2020 gemeente Het Hogeland') opgenomen. De nadere uitwerking van de kaders treft u aan als hoofdstuk 5 in de bijlage.

Op één punt is afgeweken van de kaders. Als kader was opgenomen alleen algemene urnennissen uit te geven. Om praktische redenen kiezen we ervoor dit te willen vervangen door particuliere urnennissen. In de concept beheerverordening is dit nu zo opgenomen. Het nadeel is namelijk dat een algemene urnennis niet verlengd kan worden en je niet voor langere tijd, 30 of 50 jaar, zekerheid kunt krijgen.

5.2 Risico's

In de analyse, zie bijlage, zijn de voor- en nadelen van opties eerder zichtbaar gemaakt. Wanneer besluitvorming leidt tot eenduidig beleid heeft dit tot gevolg dat er altijd een groep is die zich benadeeld kan voelen. Prognoses kunnen goed onderbouwd zijn maar bieden geen zekerheid, dit betreft met name capaciteit en opbrengsten.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Eenmalige maatregelen

Het begraafbeleid richt zich op de kaders, zoals eerder door de raad vastgesteld. Dit vraagt veelal nog nadere uitwerking. Een uitzondering betreft digitaal kaartmateriaal en de koppeling met de gravenadministratie. We vinden het voor een efficiënt beheer van graven belangrijk dat dit spoedig op orde is, dit is een eerder door de raad vastgesteld kader. De kosten zijn geraamd op € 40.000. We stellen voor de kosten te dekken door een onttrekking uit de reserve onderhoud begraafplaatsen. Op dit moment (dec. 2019) zit daar nog € 677.000 in. In de nota reserves en voorzieningen wordt aangegeven dat mogelijk jaarlijks € 25.000 wordt onttrokken aan de reserve ter dekking van de exploitatie. Door de formulering van de nota reserves en voorzieningen kan daar rechtmatig van worden afgeweken.

Kostendekkendheid

Onderstaande tabel geeft de invloed aan van scenario's. Met scenario-2 worden gevolgen van een hoger kwaliteitsniveau zichtbaar gemaakt. Het percentage voor een hogere kwaliteit is gebaseerd op een vergelijking van scenario's in één van de voormalige gemeenten. We beschouwen dit vooralsnog als indicatief. In de bijlage vindt u de onderbouwing van de percentages.

scenario	uitgangspunten kostendekkendheid		dekkingsgraad
	toerekenen graven	begroting	
1	aantal graven excl. graven begraafplaatsen zonder uitgifte	begroting 2020 = huidige kwaliteit	86%
2	aantal graven excl. graven begraafplaatsen zonder uitgifte	begroting 2020 + 24% = hogere kwaliteit	78%

Tarieven

Gemeente Het Hogeland heeft nog vrijwel geen eigen ervaringscijfers. Het blijkt daardoor uiteindelijk toch lastig om nu al op basis van de huidige kosten tarieven te benoemen. Deze zijn slechts gebaseerd op een korte periode.

Met deze achtergrond zijn op basis van scenario-1, en de gemiddelde tarieven van de voormalige gemeenten tarieven uitgewerkt (zie bijlage).

Het kader om op basis van werkelijke kosten tarieven te berekenen zal ook op deze manier invulling krijgen. Ook de oude gemeentes hebben voor dienstverlening kostendekkende tarieven gehanteerd.

We hebben voor het berekenen van de tarieven verschillende uitgangspunten gehanteerd. Het belangrijkste uitgangspunt is dat de tarieven niet explosief stijgen en in lijn liggen met de tarieven van de ons omringende gemeenten.

Een aantal tarieven zijn afgeleid van een basistarief. We doen dit omdat voor sommige diensten moeilijk een tarief is te berekenen. Daarnaast kiezen we uit oogpunt van piëteit bij grafrecht voor kindergraven bewust voor een lager tarief, ook dit is afgeleid van een basistarief.

Conclusies:

Kiest de raad voor scenario 1 en gemiddelde tarieven, dan liggen de tarieven in lijn met de vroegere gemeenten. Op dit moment is dit het meest logisch.

Kiest de raad voor scenario 2 dan daalt het dekkingspercentage van 86% naar 78%. Wil men vasthouden aan het dekkingspercentage van 86%, dan moeten de tarieven met 8% stijgen. Voor dit scenario is eveneens een begrotingswijziging nodig.

7. Inbreng belanghebbenden

De basis van het voorstel wordt gevormd door de kaders die de raad heeft vastgesteld. De kaders zijn tot stand gekomen door de input van de ambtelijke organisatie, inwoners, begrafenisverenigingen en uitvaartondernemers.

8. Vervoltraject

8.1 Uitvoering

Na het vaststellen van dit voorstel, inclusief de beheerverordening, volgt de Verordening Lijkbezorgingsrechten.

Er wordt invulling gegeven aan het verbeteren van de begraafadministratie door het optimaliseren van kaartmateriaal en door nabestaanden en belanghebbenden op te roepen zich te melden. Nadere uitwerking krijgt een vervolg met beheer- en uitvoeringsplannen.

Wanneer ruimen van graven aan de orde is moeten we gefundeerd kunnen beslissen of graven zo waardevol zijn dat we ze willen behouden, dit vraagt nadere uitwerking. Dit heeft een relatie met de nog te ontwikkelen erfgoedvisie.

8.2 Tijdspad

Een aantal zaken zijn eenvoudig te implementeren, andere zijn wat minder concreet of hebben meer het karakter van de bekende stip op de horizon. De belangrijkste zaken die we moeten plannen zijn:

- Besluitvorming verordening lijkbezorgingsrechten: streefdatum april 2020;
- Implementatie beheerverordening en uitvoeringsbesluit: streefdatum medio april 2020;
- Optimaliseren kaartmateriaal begraafplaatsen: gereed 2020;
- Updaten administratieve gegevens: continue proces;
- Opstellen uitvoeringsplannen t.b.v. knelpunten capaciteit: 2020;
- Bepalen kwaliteitsniveau (groenbeleidsplan): gereed 2020;
- Opstellen criteria waardevolle graven: nader te bepalen;
- Ontwikkelen communicatie instrumenten: 2020;

8.3 Communicatie

De beheerverordening wordt officieel bekendgemaakt in het Gemeenteblad, dit doen we daarnaast ook middels onze eigen kanalen.

Daarnaast is al als kader opgenomen dat we de informatievoorziening, zowel inhoudelijk als het bezorgen ervan, optimaliseren.

8.4 Evaluatie

Begraafbeleid is een gecompliceerde materie met veel aspecten. Op termijn evalueren we het nieuwe beleid, dit een continue proces.

Bijlage(n):

1. Begraafbeleid 2020 gemeente Het Hogeland;
2. Beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen Het Hogeland 2020;

Winsum, 28 januari 2020.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding